

ת"פ 21772/05/11 - מדינת ישראל נגד י ב

בתי המשפט

ת"פ 21772-05-11
29 אפריל 2015

בית משפט השלום קריית גת

בפני: כב' השופטת נגה שמואלי-מאיר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נ ג ד

י ב

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד דורית גרינברג

הנאשם ובא כוחו עו"ד דובב שחק בשם עו"ד מאיר לחן

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

ריב פורץ בין שני אחים. האח הבוגר- הוא המתלונן, מתגרה באחיו הצעיר- הוא הנאשם, בעקבות ויכוח על דבר של מה בכך, תוקף אותו בדחיפות ושריטות, האח הצעיר בתגובה תוקף את אחיו ודוחפו - בהמשך, האח הבוגר נוטל סכין ממגרת המטבח ועושה בה שימוש ובתגובה לכך- נוטל אף האח הצעיר סכין ממגרת המטבח ופוצע את אחיו הבוגר באמצעות הסכין בגבו ובצלעותיו. האם בשל שיקולי שיקום ניתן בנסיבותיו הייחודיות של המקרה - חרף חומרת העבירה ומתחמי הענישה - להימנע מהרשעתו של האח הצעיר - שרק כנגדו החליטה המאשימה להגיש כתב אישום - זהו עיקרו של המקרה המונח לפתחי.

כללי:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של פציעה ותקיפה בניגוד לס' 334 ו 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בכך שביום 10/5/2011 בסמוך לשעה 14:30, בביתם ברחוב *** באשדוד, על רקע ויכוח שניטש בין הנאשם לאחיו הבוגר (להלן: "המתלונן") בנוגע לבקשת המתלונן כי הנאשם יחדל מלשוחח בטלפון, התפתחה בין השניים מריבה שבמהלכה תקף המתלונן את הנאשם - תוך שדחף אותו וגרם לו לשריטות בזרוע ימין.

2. עוד נטען, כי בהמשך לכך, ובתגובה - תקף הנאשם את המתלון באמצעות ידיו, בכך שדחף אותו ואילו המתלון - תקף את הנאשם בידיו, תוך שהנאשם משיב לו באמצעות אגרופיו.

3. מיד ובהמשך, נטל המתלון סכין ממגירת המטבח ובתגובה לכך - תקף הנאשם את המתלון בכך שדחף אותו.

4. בהמשך לנטילת הסכין על ידי המתלון, נטל הנאשם סכין מטבח נוספת ממגרת המטבח, ובעוד המתלון אוחז בנאשם לבל ידקור אותו, נפלה הסכין על הרצפה. בהמשך לכך נטען, אחז הנאשם בסכין ופצע באמצעותה את המתלון בגבו ובצלעותיו.

ההליכים בתיק

5. ביום 15/2/2012 קיבל כבוד השופט רום את הסדר הטיעון שגובש בין הצדדים ולפיו, הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן ונשלח לשירות המבחן על מנת שתבחן שאלת הרשעתו כעתירת הסנגור. באותו המועד הודיעה המאשימה כי עמדתה העונשית הינה שונה מזו שלה עתר הסנגור.

6. ביום 30/1/2013 ולאחר שנתקבלו שני תסקירים בעניינו של הנאשם, נעתר כבוד השופט רום לעתירת הסנגור לדחייה על מנת שתתקבל חוות דעת מגורם טיפולי פרטי שיטפל בנאשם תחת שירות המבחן. באותו המועד הצהירה המאשימה כי עמדתה העונשית הינה למאסר בעבודות שירות בכפוף לחוות דעת חיובית.

7. ביום 2/10/2013 ולאחר שהנאשם עבר הליך טיפולי פרטי בן 10 מפגשים במסגרת הטיפולית "אמונה" החליט כבוד השופט רום להפנות את הנאשם פעם נוספת לשירות המבחן על מנת שתתקבל התייחסות השירות להליך הטיפול שערב הנאשם במסגרת הפרטית, תבחן שאלת ההרשעה ותבחן עתירת הנאשם ואמו לשינוי הגורם הטיפול בשירות המבחן.

8. ביום 24/2/2014 משהטיפול בתיק הועבר לטיפול מצאתי להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת מטעם הקרימינולוגית העובדת עם הסנגוריה הציבורית, לאור טענותיו של הנאשם בדבר המשבר שנוצר בינו לבין קצין המבחן שמונה לטפל בעניינו מטעם שירות המבחן, ההליך הטיפול המוצלח שערב במסגרת הטיפולית "אמונה", "ישור ההדורים עם המתלון, והחשש שהביע הנאשם בפני לפיו, יאבד את תעודת משגיח הכשרות בה הוא אוחז כתוצאה מהרשעה. בד בבד הפניתי את הנאשם לקבלת תסקיר משלים בעניינו, תוך שביקשתי פעם נוספת את התייחסות השירות לעתירת הנאשם לשינוי הגורם הטיפול.

9. ביום 29/12/2014 לאחר קבלת חוות הדעת מטעם הקרימינולוגית מצאתי להפנות את מסקנות חוות הדעת לתגובתו של שירות המבחן.

א. טענות הצדדים:

10. ביום 29/12/214 עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 3 חודשי עבודות שירות ומאסר מותנה ואילו, ביום 27/4/2015 עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

11. הסנגור לא הקל ראש בחומרת העבירות ותוצאותיהן אך הטעים כי מדובר במעידה חד פעמית, שכן, זוהי מעורבותו הראשונה והיחידה של הנאשם בפלילים וכי כיום יושרו ההדורים בינו לבין אחיו המתלונן. הסניגור הפנה לנסיבות האישיות של הנאשם, להעדף עבר פלילי, להודאתו במיוחס לו, לחיסכון בזמן שיפוטי, לחלוף הזמן, לגילו הצעיר בעת ביצוע העבירה, להמלצתה החיובית של הקרימינולוגית ולהמלצתו החיובית של שירות המבחן בתסקירו העדכני, ועתר לבכר במקרה זה את שיקולי השיקום, כך שתבוטל הרשעתו של הנאשם ויוטלו עליו צו שירות לתועלת הציבור והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

12. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, והתחייב כי הם לא יישנו.

ב. תסקירי שירות המבחן:

בעניינו של הנאשם הוזמנו והוגשו 7 תסקירים.

13. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 29/11/2012 עולה, כי הנאשם בן 23; רווק; השישי מבין שמונה ילדים; עובד במשחטת "זוגלובק" כמשגיח כשרות מזה שנתיים וחצי; נעדר כל עבר פלילי. שירות המבחן מפרט עוד מקורותיו של הנאשם אשר מפאת צנעת הפרט לא ארחיב לבד מלציין, כי הנאשם נולד וגדל בעיר אשדוד; בהיותו בן 3 אביו נהרג כתוצאה מתאונת דרכים; הנאשם גדל והתחנך במסגרות לימודיות חרדיות עד גיל 17; בהיותו בן 17 וחצי נפלט ממסגרת החינוך החרדית והחל ללמוד השגחת כשרות ושחיטה במסגרת קורס מקצועי; לאחר שהוסמך לתפקידים אלה ובהיותו בן 19 החל לעבוד במשחטת "זוגלובק"; רב המשחטה תאר את הנאשם כאדם עדין ופגיע, עובד מסודר ומסור שאיננו נוטה להתנהגויות חסרות אחריות, ואילו את המתלונן אחיו הבוגר של הנאשם תאר, כאדם הנוטה להפגנת שליטה ולהתנהגות אימפולסיבית יותר במסגרת היחסים הבינאישיים; הרב מסר עוד, כי הנאשם מתגורר בבית המתלונן וכי לא שוררים ביניהם יחסי שנאה.

14. הנאשם הודה בביצוע העבירות ואולם, מסר כי נהג באירוע מתוך הגנה עצמית על רקע התוקפנות שהפגין כלפיו המתלונן, תוך שהמתלונן החל להתעמת עמו ואף תקף אותו תחילה. הנאשם פרט בפני השירות כי דקר את המתלונן לאחר שהמתלונן שרט אותו באמצעות הסכין ולאחר שחנקו ממושכות. הנאשם הביע צער על מעשיו, שהנם חריגים לאורחותיו. הנאשם שלל קושי בתחום האלימות והשליטה בכעסים וקיומם של אירועים אלימים קודמים עם המתלונן, תוך שגילה קושי לעמוד על טיבה של הדינאמיקה ביניהם.

15. שרות המבחן התרשם מן הנאשם מחד גיסא, כבעל יכולות תפקודיות תקינות הבאות לביטוי בשמירה על רצף תעסוקתי לשביעות רצון מעסיקיו ומאידך, כבעל קושי ביצירת קשר המושתת על אמון, הנוטה לשתף באופן מצומצם בנוגע לתחום האלימות בכלל ובאשר לדינאמיקה עם המתלונן בפרט. בסופו של תסקיר עתר השירות לדחייה על מנת שבמהלכה ייפגש עם המתלונן ויעמוד על מערכת היחסים ביניהם.

16. שירות המבחן מציין בתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 28/1/2013, כי משיחה שנערכה עם המתלונן עלה, כי לאורך השנים היו עימותים פיזיים בינו לבין הנאשם; הנאשם בהיותו האח הצעיר, ובהינתן קשיי התמודדות אל מולו, נטה להגיב באופן אלים, תוך זריקת סכינים לעברו; לנאשם נקודות תורפה עמן מתקשה להתמודד, תוך שהוא נוטה להתפרץ באופן אלים; כשבועיים טרם האירועים נושאי האישום, הודיע המתלונן לנאשם כי ניהל קשר מיני עם חברתו, דבר שפגע בכבודו של הנאשם; האירועים נושאי האישום החלו כאשר הוא מנע מהנאשם מלשוחח בטלפון, דבר שהכעס את הנאשם והוביל להתפרצותו האלימה כלפיו; לדבריו של המתלונן, לא נטל סכין ולא פגע באמצעותה בנאשם אלא, היה זה הנאשם שנטל הסכין ופגע בו; המתלונן מסר כי אינו מעוניין שהנאשם יינזק כתוצאה מההליך המשפטי והציע כי הנאשם ישולב בהליך טיפולי לשליטה בכעסים.

17. שירות המבחן התרשם כי המתלונן הינו אדם תוקפני, בעל מערכת ערכים מעוותת, אשר היווה דמות פוגעת ולא מכבדת כלפי הנאשם במרוצת השנים.

18. אמו של הנאשם תארה את הנאשם בפני שירות המבחן כאדם רגוע, ללא כל בעיות בתפקודו; כי בין האחים נתגלעו מריבות בגבול הנורמה לאורך השנים; כי כיום היחסים ביניהם תקינים; אישרה בפני השירות את העבדה כי המתלונן סיפר לנאשם בדבר הקשר המיני שהיה לו עם חברתו, תוך שלדבריה העדר התגובה מצד הנאשם מעיד על היותו של הנאשם אדם המאופק בתגובותיו, מה עוד שלהתרחשותה הנאשם לא נפגע מכך שכן, בת הזוג לא התאימה לו וכי הנאשם דקר את המתלונן לאחר שזה חנק אותו תחילה ועל רקע חוסר האונים שחווה נוכח התגריותיו.

19. שירות המבחן התרשם כי האם מצמצמת ומטשטשת קיומם של קשיים במערכת היחסים בין הנאשם למתלונן; מתקשה להכיר בפגיעה הרגשית שחש הנאשם מצד המתלונן לאורך השנים, בפרט על רקע בגידת המתלונן עם בת זוגו, דבר העומד ברקע לאירועים נושאי האישום.

20. הנאשם מסר כי כיום הוא עובד באופן מסודר במשחטה באור יהודה; בשיחה עמו התקשה בתחילה לשוחח אודות הבגידה שחווה מצד אחיו המתלונן ובהמשך החל לעסוק בכך, תוך שמסר כי לאחר שגילה כי אכן אחיו קיים קשר מיני עם בת זוגו חש עלבון ופגיעה ונמנע מקשר עמו; לדבריו, לא דקר את אחיו על רקע זה, אלא על רקע תקיפתו וחניקתו על ידי אחיו ומתוך תחושת מצוקה וחוסר אונים; כיום הקשר ביניהם תקין והוא אף התגורר במשך תקופה ארוכה בבית האח, אם כי מסר כי היה וינהל קשר זוגי בעתיד יתרחק ממנו ולא ימסור לו פרטים אודות מקום מגוריו.

21. הנאשם שלל בעיתיות בתחום האלימות ונזקקות טיפולית ושב והסביר כי האירוע נושא האישום הינו חריג לאורחותיו ובוצע על רקע תוקפנותו של אחיו כלפיו ומתוך מצוקה ותחושת חוסר אונים.

22. שירות המבחן התרשם מקשייו של הנאשם להכיר בקיומם של קשיים בתחום האלימות כפי שעלו ממערכת היחסים בינו לבין אחיו, תוך נטייתו לסגירות רגשית ולצמצום קשייו ומשכך, נמנע השירות מכל המלצה טיפולית בעניינו.

23. בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 12/5/2013, המליץ שירות המבחן על דחייה בת מספר חודשים על מנת לעקוב אחר שילובו של הנאשם במסגרת הטיפול לטיפול במשפחה במרכז "אמונה" בעיר שדרות.

24. מתסקיר שרות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 1/10/2013 עולה, כי לדברי הגורמים הטיפולים במרכז "אמונה" הנאשם השלים הליך טיפולי במסגרתם אשר כלל 10 מפגשים טיפוליים וכן מפגש עם אחיו המתלונן; הנאשם שיתף פעולה במפגשים, במהלכם עסקו בין היתר בניהול כעסים ושליטה בהם; להתרשמות הגורמים המטפלים מצב היחסים בין האחים טוב יותר כיום, ובהעדר נזקקות טיפולית הוחלט במשותף עם הנאשם על סיום ההליך הטיפולי.

25. בסופו של יום המליץ שירות המבחן על הרשעתו של הנאשם ועל ענישה בדמות 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה. להמלצתו זו הגיע השירות תוך שלקח בחשבון מחד גיסא, את חומרת העבירות ונסיבות ביצוען ומאידך, את גילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי, שיתוף הפעולה שלו במסגרת ההליך הטיפולי, ההתרשמות לפיה, יש להעניק משקל אף להתנהגותו של האח באירוע האלים, והחשש כי עונש של מאסר בפועל עלול להכשיל את האפשרות לאיחוי השבר ביחסים בין האחים.

26. מתסקיר שרות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 23/2/2014, עדכן שירות המבחן כי הנאשם מתגורר כיום בעיר אשדוד; עוסק בעסק למכר מזון; שומר על מערכת יחסים תקינה עם אחיו המתלונן, תוך שאינו חווה רגשות תוקפניים כלפיו; הנאשם הבין את חומרת המיוחס לו בכתב האישום; שב וציין כי הגיב באופן אימפולסיבי, על רקע המצוקה שחש בשל התנהלותו של המתלונן כלפיו באירוע; שלל נזקקות טיפולית נוספת אולם, הביע נכונות לשתף פעולה בכל הליך טיפולי שיוצע לו על ידי שירות המבחן.

27. שירות המבחן נמנע פעם נוספת מלהמליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם. להמלצתו זו הגיע השירות תוך שלקח בחשבון בין היתר מחד, את גילו הצעיר, העדר מעורבות פלילית קודמת, הבעת החרטה והאפקט המרתיע של ההליך המשפטי ומאידך, את חומרת מעשיו, העדר פגיעה מוחשית בתעסוקתו, קיומו של קונפליקט בינו לבין אחיו שלהתרשמות השירות, מגביר את הסיכון הנשקף מן הנאשם להישנות עבירת אלימות.

28. שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית ומרתיעה בדמות עבודות שירות. יחד עם זאת ולאור שיתוף הפעולה של הנאשם במסגרת הטיפולית, מעורבותו לראשונה בפלילים, גילו הצעיר וההתרשמות לפיה, מדובר בעבירת אלימות בין אחים, בה יש מקום ליתן משקל אף להתנהלותו האלימה של המתלונן כלפיו, המליץ השרות כי בית המשפט יתחשב בכך לצורך משך זמן ריצוי המאסר.

29. שירות המבחן נמנע מהמלצה להעמדתו של הנאשם בצו מבחן לאור ההתרשמות מקיומו של פער בין הצהרותיו המילוליות של הנאשם באשר לנכונותו להשתלב בטיפול לבין הכרתו בקיומו של צורך בטיפול, ולאור העובדה כי הנאשם השלים את הטיפול בו שולב במרכז "אמונה", תוך שהפיק תועלת מהטיפול בהתאם ליכולותיו הרגשיות.

30. מתסקיר שרות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 17/6/2014 עולה, כי בפגישה שנערכה בין הגב' ציונה אבוקראט, קצינת מבחן למבוגרים, (להלן: מנהלת נפת אשדוד בשירות המבחן), לבין הנאשם, מסר הנאשם כי בינו לבין קצין המבחן שמונה לו על ידי השירות הייתה אי התאמה והעדר תקשורת, וכי חווה את קצין המבחן כמי שאינו מאמין לדבריו, הגיב בפאסיביות במהלך המפגשים עמו והתקשה לעמוד על דעתו. הנאשם פרש בפני מנהלת הנפה את פרטיו של הטיפול המשמעותי שעבר במסגרת מרכז "אמונה", במהלכו רכש כלים המסייעים בעדו להתמודד עם כעסים והתפרצויות, ומסר כי כיום הוא שקול יותר וחושב על השלכות התנהגותו. לתפיסתו, הוא מיצה את הטיפול לו הוא זקוק ומעוניין להניח לעבר, להתקדם הלאה בחייו ולפתוח דף חדש, תוך שהוא עסוק כיום בעבודתו במאפייה, בזוגיות אותה

מנהל ושואף לסיים את ההליך הפלילי על מנת שיוכל להינשא ולהקים משפחה. מנהלת הנפה התרשמה כי נישואי אמו לאחרונה והעתקת מקום מגוריה לבני ברק מגבירים עוד יותר את רצון הנאשם להתמקד כיום בעבודה ובדאגה לקיומו.

31. מנהלת הנפה שבה ונמנעה מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם לאור התרשמותה לפיה, הנאשם מיצה מבחינתו את הטיפול ואינו מביע נזקקות טיפולית נוספת ושבה והמליצה להימנע משליחתו של הנאשם לריצוי מאסר בפועל לאור גילו הצעיר, העדר עבר פלילי, המאמץ שעשה להשתלב בטיפול, ועל מנת שלא להכשיל בעתיד את איחוי השבר במערכת היחסים בין הנאשם לאחיו. יחד עם זאת, לאור חומרת העבירות וההערכה לפיה, קיימת אפשרות להישנות התנהגות אלימה בין האחים לאור מערכת יחסיהם הקונפליקטואלית - לא מצאה מנהלת הנפה להמליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם והמליצה על ענישה בדמות 3 חודשי עבודות שירות ומאסר מותנה.

ג. חוות הדעת הקרימינולוגית :

32. מחוות הדעת הקרימינולוגית הגב' רוני בנצור, שהוגשה מטעם ההגנה ביום 3/12/2014, עולים פרטים נוספים מקורותיו של הנאשם אשר מפאת צנעת הפרט לא ארחיב לבד מלציין, כי אביו של הנאשם נהרג בתאונת דרכים בדרך לעבודה כשהנאשם היה בן 3; בהיות הנאשם בן 4 הוא נפגע על ידי רכב חולף בעת חציית כביש ואושפז למשך כשבועיים בבית החולים; הנאשם תאר את תקופת התבגרותו כתקופה בה חש לעיתים קנאה כלפי ילדים אחרים שהייתה להם דמות אב וכי נאלץ בתקופה זו להסתדר רוב הזמן בכוחות עצמו בשל היעדרותה של האם מהבית מרבית שעות היממה; הנאשם מתעתד להינשא לבת זוגו בקרוב ולהמשיך בלימודים במכללה באשדוד.

33. הנאשם תאר בפני הקרימינולוגית את האירועים נושאי האישום כמעידה חד פעמית שלא תחזור על עצמה, שהתרחשו ביום העצמאות עת שהה עם אחיו לבד בבית. לדבריו, מדובר ברגע של איבוד שליטה מצדו, עצבים, כעס ומעשה פזיז, תוך שמסר כי למד את לקחו והביע תקווה כי תבוטל הרשעתו על מנת שלא תחסם בפניו האפשרות לעסוק בהשגחת כשרות ובהוראה - שני מקצועות שייתכן וירצה לעסוק בהם בעתיד.

34. הנאשם תאר בפני הקרימינולוגית כי לא חש בנוח עם קצין המבחן שמונה לטפל בעניינו מטעם שרות המבחן; כי בשל הצורך בטיפול וחיבוטו הגיע לכל הפגישות שנקבעו לו במרכז הטיפול "אמונה", תוך ששיתף פעולה באופן מלא בטיפול והגיע לכל הפגישות שנקבעו לו, חרף הקושי בהגעה הפיזית למקום והפסד ימי עבודה; התכנים שעלו בטיפול נגעו להשפעה שיש בחסרונה של דמות אב בחייו על התנהגותו; עיבוד וניתוח האירועים שהובילו לתקיפת אחיו; למידת לקחים ודרכי התמודדות חלופיות במצבי כעס ועלבון והליך של גישור שנערך עם האח במסגרת הטיפול.

לדברי הנאשם, היחסים עם המתלונן תקינים כיום, תוך שהניחו מאחוריהם את משקעי העבר, ובכלל זה את הקשר הרומנטי שהיה לכאורה למתלונן עם בת זוגו של הנאשם.

35. מדו"ח סיכום הטיפול במרכז "אמונה" עלה, כי הנאשם הגיע לכל המפגשים הטיפוליים בזמן ובקביעות; הכיר בצורך ובחשיבות הטיפול מעבר לחיובו על ידי בית המשפט להשתתף בטיפול; מהמפגש שנערך בין הנאשם למתלונן עלה, כי היחסים ביניהם טובים יותר כיום; אנשי המקצוע לא זיהו נזקקות טיפולית נוספת; ההחלטה לסיים את הטיפול הייתה משותפת למטפלים ולנאשם; להערכת המטפלים שיתוף הפעולה של הנאשם בטיפול מעיד על יכולת התבוננות עצמית, למידת לקחים ומוטיבציה לשינוי.

36. להתרשמות הקרימינולוגית, הנאשם הינו בחור צעיר, רגיש ופגיע על רקע העדרה של דמות אב בחייו, אשר במשך השנים אימץ דפוס התנהגות סביל וקורבני בהתמודדותו עם קבוצת השווים לו ובכלל זה עם אחיו הבוגר. עוד התרשמה הקרימינולוגית, כי הנאשם הינו עדין ותמים יותר מאחיו הבוגר, אשר הצטייר בפניה, מהשיחות שערכה עמו, כבעל קווים מניפולטיביים ותוקפניים באישיותו.

יחסיו של הנאשם עם המתלונן, היו קרובים לאורך השנים אך מורכבים וטעונים - דבר המאפיין לעיתים קרובות יחסים בין אחים הקרובים זה לזה בגיל.

37. להתרשמותה עוד, האירועים נושאי האישום התרחשו על רקע שהייתם המשותפת של האחים לבדם בבית ללא מעש ושעמום, כאשר דפוס התנהגות ילדותיים הובילו את המתלונן להתגרות בנאשם, התגרות שהובילה לריב והסלמה, ובסופו של דבר להתנהגות אימפולסיבית, תוקפנית וחסרת שיפוט מצד שניהם. להערכת הקרימינולוגית, נראה שהתנהגותו של הנאשם באירוע פרצה בכעס ובתוקפנות על רקע משקעי העבר בהיותו האח הצעיר שנהג לספוג את התגריותיו של המתלונן מבלי להגיב ועל רקע תחושות תסכול, השפלה ואיום שחש מצדו של המתלונן.

38. להערכת הקרימינולוגית, מדובר באירוע חד פעמי שאינו מאפיין את אורחותיו הנורמטיביות של הנאשם וכי הקשר היום בין האחים תקין, תוך שאת חופשת הסוכות האחרונה בילו במשותף. האחים יישרו ביניהם את ההדורים, תוך שהמתלונן מסר כי האירועים החלו כמריבה על רקע שעמום שיצאה מכלל שליטה וכי הוא מצר על כך. המתלונן הביע תקווה כי הנאשם לא יורשע בדין על מנת שיוכל להמשיך בחייו האישיים והמקצועיים באופן נורמטיבי ופרודוקטיבי.

39. הקרימינולוגית העריכה עוד, כי שני האחים מביעים חרטה עמוקה על התנהגותם, תוך שהם למדו את לקחם. כיום האחים מתגוררים במרחק זה מזה כאשר כל אחד מהם מחויב לשגרת חייו, תוך שהמפגשים ביניהם אינם תכופים ומתרחשים רק בחגים ובחג המשפחה המורחבת.

40. בסופו של יום המליצה הקרימינולוגית להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם על מנת לאפשר לו להמשיך במסלול חייו הנורמטיבי ועל מנת שלא לפגוע בסיכויי להתפתח ולהשתלב בעתיד בעבודה ובלימודים, תוך שהדגישה כי בשונה מהמלצת שירות המבחן להערכתה אין כל תועלת בהשתתפות עונש של עבודות שירות על הנאשם, שכן הדבר עלול להעצים אצלו את רגשות אי הצדק ולהסיג לאחור את הליך השיקום והפיוס עם המתלונן.

ד. התייחסות שירות המבחן לחות דעת הקרימינולוגית :

41. בהתייחסות שירות המבחן לחוות דעת הקרימינולוגית שהוצגה בתסקירו מיום 21/4/2015, מציין השירות מפי הגב' ציונה אבוקראט, קצינת מבחן למבוגרים, מנהלת נפת אשדוד, כי לאחר הערכה מחודשת בעניינו של הנאשם הגיע השירות למסקנה כי יש מקום להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם ולהשית עליו ענישה מוחשית ומרתיעה בדמות עבודות של"צ בהיקף של 200 שעות, צו מבחן למשך שנה והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. להמלצתו זו הגיע השירות לאחר בחינת מסקנות הקרימינולוגית, פגישות שערך השירות במהלך הדחייה עם הנאשם, אמו ואחיו המתלונן, ותוך שלקח בחשבון בין היתר את השיקולים הבאים: ההערכה לפיה, כיום ישנה הפחתה ניכרת ברמת הסיכון הנשקף מן הנאשם למעורבות אלימות חוזרת לאור גילו הצעיר, חלוף הזמן מאז בוצעו העבירות, עברו הנקי, העובדה כי מאז ביצוע העבירות לא הסתבך הנאשם בפלילים, אורח החיים הנורמטיבי אותו מנהל הנאשם במישורי חייו השונים, השתלבותו המיטבית בהליך הטיפול, המוטיבציה שהביע להמשך טיפול במסגרת שירות המבחן ולאור איחוי השבר עם אחיו

המתלונן.

42. שירות המבחן העריך עוד, כי הנאשם ממוקד כיום בעבודה ובדאגה קיומית, תוך שמגלה שאיפות לייצוב תעסוקתי בתחומים מקצועיים בהם רכש השכלה לצורכי פרנסה ומימוש עצמי וכבסיס לתא המשפחתי אותו הוא מתעתד להקים עם נישואיו. השירות העריך עוד, כי הרשעה פלילית עלולה לחבל באופן ממשי ביכולת הנאשם להשתלב במקומות עבודה שונים וביניהם: בהשגחת כשרות, בטכנאות טלפונים, או בתחום הנהיגה הציבורית וכי היא עלולה לחבל במערכת היחסים התקינה בין הנאשם לאחיו וליצור בקרבם תסכול.

ה. דין והכרעה:

43. בסימן א' 1 לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק) אשר הוסף לחוק במסגרת תיקון מס' 113 נקבע עקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, היינו ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במקרה שלפניי מדובר במסכת של שתי עבירות אלימות שנקט הנאשם כלפי אותו המתלונן ובסמיכות זמנים, המגבשת אירוע אחד מתמשך, שלגביו יש לקבוע מתחם ענישה לאירוע בכללותו כמצוות סעיפים 40ג (א) ו 40ג (א) לחוק.

1. הערך החברתי המוגן שנפגע :

44. לצידה של עבירת הפציעה קבע המחוקק עונש מרבי של 3 שנות מאסר. עבירה זו פוגעת בערכים החברתיים של סטנדרט התנהגות שנועד להגן על תחושת הביטחון, שלמות הגוף והכבוד של כל פרט בציבור מפני תופעת האלימות, לרבות זו הכרוכה בשימוש בנשק חם או קר. במקרה זה, הנאשם עשה שימוש בכלי נשק קר, ובדרך זו פגע בערך החברתי רם המעלה שהינו, זכות האדם להגנה על שלומו ועל שלמות גופו וזכותו לתחושת בטחון בכל מקום בו הוא נמצא. אין צורך להרחיב באשר למוגנות הנדרשת לכל אדם מפני מעשי אלימות, ובכלל זה למתלונן, שכתוצאה ממעשי הנאשם נפצע בגבו ובצלעותיו.

45. על מנת למגר את תופעת האלימות שפשטה במדינה, נקבע לא אחת כי על בתי המשפט להחמיר בענישה.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בבית המשפט העליון בע"פ 8314/03 רג'אח נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים):

" בית-המשפט חייב להעלות את תרומתו הצנועה במלחמה הקשה שיש לחברה בישראל באלימות הגוברת והולכת ברחובות ובבתים, ותרומה זו תמצא את ביטויה בעונשים החמורים ששומה עליהם על בתי-המשפט לגזור על מעשי אלימות שפשו במקומנו כמגיפה. עלינו למוד את הרחמים שבליבנו כמידה הראויה להם, והרי ידענו כי כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי

סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. יצא הקול מבית- המשפט וילך מקצה הארץ ועד קצה. יצא הקול ויידעו הכול כי מי שיורשע בעבירת אלימות יישא בעונש חמור על מעשהו. והעונש יהיה על דרך הכלל כליאה מאחורי סורג וברית. וככל שייעצם מעשה האלימות כן תארך תקופת המאסר".

46. בית המשפט העליון חזר והדגיש, כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בבית המשפט העליון בע"פ 3573/08 **עודה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים) :

" קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר.... . יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג וברית".

ה.2. מידת הפגיעה בערך המוגן:

פירוט נסיבות רלוונטיות לפי ס' 40 ט (א) (1)-(5) :

47. העבירות בהן הורשע הנאשם הינן עבירת אלימות חמורות, מכוערות וקשות, שרק בדרך נס לא הסתיים האירוע בפגיעה ממש בנפש. לא ניתן להקל ראש במידת הפגיעה בערך המוגן בנסיבות המקרה, תוך שהנאשם נוטל סכין מטבח ופוצע באמצעותה את אחיו בגבו ובצלעותיו.

48. יחד עם זאת, בחינת מעשיו של הנאשם מלמדת כי חלקו של הנאשם באירוע לא היה מרכזי שכן, האירועים התרחשו על רקע ויכוח שניטש בינו לבין המתלונן בנוגע לבקשתו של האח כי הנאשם יחדל לשוחח בטלפון ועל רקע תקיפתו של האח את הנאשם תחילה, תוך שהוא דוחף את הנאשם וגורם לו לשריטות בזרוע ימין. אין להתעלם אף מכך כי בהמשך, ומשהרוחות בין האחים התלהטו, תוך שהם תוקפים האחד את רעהו, הסלים האירוע לכדי פציעת הנאשם את המתלונן בסכין כתגובה לנטיילת המתלונן סכין ממגירת המטבח.

49. מכאן, שלא ניתן להתעלם מתרומתו הרבה של המתלונן בהתנהגותו האלימה לפרוץ הסכסוך ולהסלמתו. בנסיבות אלה לדידי לא ניתן לייחס לנאשם תכנון מוקדם שכן, התגרותו ותעוזתו של המתלונן הינם מרכזיים באירוע, תוך ששוכנעתי מדבריו המפורטים של הנאשם בפני שירות המבחן ובפני הקרימינולוגית לפיהם, ביצע את המיוחס לו מתוך חשש אמתי לשלומם וחוסר אונים אל מול תקיפתו של אחיו וכי כל חפצו היה להניס את המתלונן מפניו לבל יפגע בו. עם

זאת, אין חולק על כך שהנאשם יכול היה להבין את הפסול שבמעשיו ולהימנע מהם, תוך שהוא לא היה נתון במצוקה נפשית ולא נהנה מסייג לאחריות פלילית אם כי איננו רחוק מכך, וכי הנזק הפוטנציאלי שהיה עלול להיגרם ממעשיו הינו חמור מזה שארע בפועל.

ה. 3. מדיניות הענישה הנוהגת:

50. בחינת הענישה הנוהגת בפסיקה מעלה כי בשנים האחרונות ניכרת מגמת החמרה בעונשים הנגזרים על נאשמים המורשעים בעבירות אלימות קשות, נוכח נפישות התופעה של פתרון סכסוכים בכוח הזרוע והצורך במיגורה.

סקירת הפסיקה הרלבנטית מעלה כי לרוב דינו של התוקף את רעהו באמצעות חפץ וגורם לו לחבלות, ואף במקרים בעלי רף חומרה גבוה מזה שבעניינינו עונש של מאסר ממש או לריצוי בעבודות שירות, אם כי הדבר תלוי בחומרת ועוצמת התקיפה, נסיבותיה ותוצאותיה.

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 3542-01-08 **אחמד נ' מדינת ישראל** (12.1.10) בית המשפט המחוזי, בהסכמת המדינה, הקל בעונשו של נאשם שנעץ חפץ חד בפניו של המתלונן וגרם לו לחתך שטחי מהרקה ועד לצוואר, לאור הליך טיפולי משמעותי שעבר, והטיל עליו **6- חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

בת"פ (שלום באר שבע) 1378/09 **מדינת ישראל נ' ברושטיין** (17.10.12) בית המשפט גזר על נאשם בעל עבר פלילי שהורשע בביצוע עבירות של פציעה בנסיבות מחמירות ואיומים, בכך שאיים ודקר את המתלונן באמצעות מזלג על רקע ויכוח שהתגלע ביניהם במקום העבודה, דבר שהצריך טיפול רפואי - **3 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים מותנים, צו פיקוח למשך שנה, פיצוי וקנס**.

בת"פ (שלום רמלה) 9304-08-09 **מדינת ישראל נ' בילאל אל עג'ו** (9/12/2013) בית המשפט גזר על נאשם, נעדר עבר פלילי שהורשע בעבירות גניבה, פציעה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ותקיפה סתם, בכך שחבט באמצעות מוט ברזל באחד מן המתלוננים שהבחין בו מגיע עם אחיו לאחד המשקים על מנת לבצע גניבה ובהמשך תקף מתלונן נוסף תוך שחבט בו - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי וקנס**.

בת"פ (ב"ש) 38566-02-10 **מדינת ישראל נ' בקשייב** (4/1/2011) בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירות של תקיפת קטין, פציעה ואיומים בכך שתקף את המתלוננת קטינה, וגרם לה חבלות של ממש, פצע אותה ואיים עליה - **4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי**.

בת"פ (שלום ראשון לציון) 45367-02-10 **מדינת ישראל נ' מולה ביידיגלין** (21/6/2012) בית המשפט גזר על נאשם, בעל עבר פלילי, שריצה בעברו מאסרים מאחורי סורג ובריה ושהיה תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה, שהורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממשית, פציעה ואיומים, בכך שהשליך בקבוק בירה לעבר ראשי המתלוננים, שביקשו לעזוב את הקיוסק ואחז במוט ברזל והכה באמצעותו את אחד המתלוננים - **מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים**

לריצוי בעבודות שירות, הפעלת המאסר מותנה בן 3 חודשים בחופף, מאסר מותנה , קנס ופיצוי.

בת"פ (שלום ראשון לציון) 39537-03-10 מדינת ישראל נ' מיכאל כהן (10.10.12) בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירת פציעה, בכך שבעקבות ויכוח שהתגלע בינו לבין המתלוננים, הוא היכה בהם באמצעות אלה מעץ בראשם תוך שגרם להם לחבלות - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות** תוך שקבע כי מתחם הענישה הראוי בנסיבות העבירה הינו מאסר בפועל הנע בין 6 ל- 18 חודשים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 9992-05-10 מדינת ישראל נ' גבאי (24.2.11), בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירות של פציעה בנסיבות מחמירות, שיבוש מהלכי משפט והדחה בחקרה בכך, שהכה במקל את שכנו, נשך אותו בזרועו, וחתך את רגלו וכף ידו באמצעות שבר בקבוק וכתוצאה מכך נגרמו למתלונן חתכים מרובים - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, צו פיקוח וחתימה על התחייבות.**

בת"פ (אשדוד) 22336-10-10 מדינת ישראל נ' ישעיהו (19.9.12) בית המשפט גזר על נאשם, בעל עבר פלילי, שהורשע בביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, פציעה בנסיבות מחמירות, פציעה ואיומים בכך, שחתך את המתלונן באמצעות בקבוק שבור ואלה, בעט בו באמצעות ברכו והשמיע כלפיו איומים, תוך שגרם לו לחתך באזור עמוד השדרה וחבלות בעיניים - **4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.**

בת"פ (שלום ראשון לציון) 10001-02-11 מדינת ישראל נ' יעבץ (27.5.13) בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות, בכך שהטיח בקבוק בירה על ראשו של המתלונן, דקר אותו בפלג גופו העליון באמצעות שבר זכוכית, וגרם לו לחבלות בדמות חתכים בקרקפת, בבית החזה, בזרוע ובאוזן אשר הצריכו טיפול רפואי - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות** בשל שיקולי שיקום ותוך שהתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ובעובדה כי סיים שירות צבאי מלא.

בת"פ (שלום עכו) 37402-03-11 מדינת ישראל נ' גשי (19.12.12), בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירות של פציעה בנסיבות מחמירות, תקיפה סתם, והחזקת סכין בכך, שדחף את המתלונן מספר פעמים, הניף לעברו חפץ חד אשר גרם לפציעתו בפלג גופו העליון - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.**

בת"פ (שלום נצרת) 32335-04-11 מדינת ישראל נ' אזולאי (7.2.13) בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, בכך שבמהלך ויכוח במועדון לילה הכה את המתלונן באמצעות כוס זכוכית באוזנו וגרם לו חתך שהצריך טיפול רפואי בבית החולים - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, קנס כספי ופיצוי למתלונן.**

בת"פ (שלום פתח תקווה) 32880-02-12 מדינת ישראל נ' חמרי (29.1.13), בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירות של תקיפה, פציעה בנסיבות מחמירות ואיומים בכך, שדקר את המתלונן באמצעות סכין ואיים עליו באמצעותה - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.**

בת"פ (שלום קרית גת) 35576-11-12 **מדינת ישראל נ' יפרח** (16.12.13), בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפת עובד ציבור בנסיבות מחמירות והתנהגות פרועה במקום ציבורי, בכך שגרם לחבלה בגופו של פקח עירייה באמצעות מוט ברזל - **4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס, פיצוי וחתימה על התחייבות**

בת"פ (שלום פתח תקוה) 29811-04-13 **מדינת ישראל נ' פרץ** (8.1.14) בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירות של תקיפה ופציעה בנסיבות מחמירות, בכך שדקר את המתלונן באמצעות חפץ מתכתי והכה אותו בצוואת עם אחרים במכות אגרופ בפניו, דבר שהצריך טיפול רפואי - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פיצוי כספי, קנס וצו מבחן** תוך שקבע מתחם עונש הולם שנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר.

בת"פ (שלום קרית גת) 46906-06-13 **מדינת ישראל נ' טקלה** (19.10.14), בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירה של פציעה כשהעברין מזויין בכך, שניפץ בקבוק בירה על פניו של המתלונן וגרם לו לחבלות בפניו ולשבירת שתי שיניו - **3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, חתימה על התחייבות ופיצוי למתלונן.**

לאור כל האמור לעיל, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשה הנאשם, מידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע המעשה ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 חודשי מאסר, אשר יכול וירוצו בעבודות שירות עד ל- 12 חודשי מאסר בפועל.

51. אכן, עיון בפסיקה מלמד, שישנם תיקי פציעה בעלי רף חומרה גבוה מזה שבעניינינו בהם הוטלו על ידי הערכאות השונות עונשים החורגים ממתחם הענישה שהוצג, ובהם עבודות שירות לתועלת הציבור, אף ללא הרשעה או הסתפקות במאסרים מותנים, וזאת במקרים ייחודיים ויוצאי דופן, ובנסיבות חריגות כך למשל:

א. בת"פ (שלום תל אביב) 45722-02-12 **מדינת ישראל נ' גרינגרוז** (9.10.13) בית המשפט נמנע מהרשעת נאשם שהודה בביצוע עבירת פציעה, תוך שעשה שימוש בשבר בקבוק. בית המשפט **נמנע מהרשעת הנאשם** והטיל עליו ביצוע **עבודות של"צ בהיקף של 200 שעות**, תוך שציין כי מדובר בנסיבות חריגות מהן עולה בין היתר כי הנאשם היה קורבן לתקיפות חוזרות ונשנות מצד המתלונן וחבריו, שגרמו לפציעה בראשו. בנוסף, בית המשפט לוקח בחשבון את עברו הנקי של הנאשם וכוונתו להתגייס לשירות צבאי.

ב. בת"פ (מחוזי מרכז) 35980-09-10 **מדינת ישראל נ' רוסטובצב** (8.9.11) בית המשפט נמנע מלהרשיע את הנאשמת, רופאת שיניים במקצועה, שהודתה בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות, בכך שנטלה פטיש ברזל במשקל 5 ק"ג והכתה באמצעותו את בן זוגה, המתלונן, באוזן תוך שהוא נזקק לטיפול רפואי. בית המשפט **נמנע מהרשעת הנאשמת** והטיל עליה ביצוע **עבודות של"צ בהיקף של 140 שעות** בין היתר, לאור העובדה כי הנאשמת הייתה בעצמה קורבן למסכת אלימות קשה שהפגין המתלונן כלפיה וכלפי ביתה שבגינה הוגש כנגד המתלונן כתב אישום, ולאור החשש כי להרשעתה בדין תהיינה השלכות הרסניות על משלח ידה כרופאה. ערעור שהגישה המדינה נמחק בהסכמה לאור המלצת ההרכב בבית המשפט העליון.

ג. בת"פ (שלום ראשון לציון) 14319-05-10 **מדינת ישראל נ' סיסאי ליבן** (8.5.12) מדובר בנאשם שהודה בביצוע עבירות של תגרה במקום ציבורי ופציעה בנסיבות מחמירות, בכך שפצע את המתלונן בזרועו באמצעות שבר זכוכית וגרם לו לחבלות בדמות חתכים והמטומה אשר הצריכו טיפול רפואי. בית המשפט **נמנע מהרשעת הנאשם** והטיל עליו ביצוע **עבודות של"צ בהיקף של 140 שעות** בעיקר לאור העובדה כי היה זה המתלונן שיזם את האירוע האלים והוביל אותו, תוך שהוא רודף אחר הנאשם ומאיים עליו באמצעות מקל לעיני שוטרים.

ד. בת"פ (שלום אילת) 41369-03-13 **מדינת ישראל נ' תיתי** (15.1.14) בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות, בכך שעל רקע ויכוח שנתגלע בינו למתלוננת פצע את המתלוננת עת נופף לעברה במספרים על מנת שתצא מדירתו וגרם לה לחתך באורך של 1 ס"מ בכף ידה הימנית, שהצריך טיפול רפואי בבית החולים - **עבודות של"צ בהיקף של 220 שעות, מאסר מותנה, צו מבחן וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה.** בית המשפט מנמק את החלטתו בשל שיקולי שיקום ובשל חלקה הארי של המתלוננת בהסלמת האירוע.

ה. בת"פ (שלום ראשון לציון) 4729-08-10 **מדינת ישראל נ' דוד** (2.1.12), בית המשפט גזר על נאשם שהורשע בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות בכך, שבמהלך ויכוח בינו לבין אחרים, יצא מרכבו וגרם לחתך בידו של המתלונן באמצעות חפץ חד שהחזיק בידו ובהמשך דקר את המתלונן בבטנו וגרם לו לפצע באורך של 1 ס"מ שהצריך טיפול בבית החולים - **מאסר מותנה בן 8 חודשים ועבודות של"צ בהיקף של 250 שעות, צו פיקוח ופיצוי למתלונן.** בית המשפט מתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם ובהליך שיקומו.

ו. בת"פ (שלום ראשון לציון) 2529/09 **מדינת ישראל נ' פוזיילוב** (11.3.12) בית המשפט הרשיע את הנאשם בעבירת פציעה, בכך שבמהלך ויכוח בינו לבין המתלונן, ובתגובה לכך שהמתלונן דחף אותו, השליך מכשיר די.וי.די לעבר המתלונן אשר פגע בראשו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמה למתלונן חבלה בדמות חתך בקרקפת אשר הצריכה טיפול רפואי. בית המשפט גזר על הנאשם עונש של - **מאסר מותנה בן 5 חודשים והתחייבות,** תוך שהתחשב בנסיבותיו של הנאשם, ובכלל זה בגילו הצעיר, העדר עבר פלילי, החרטה שהביע על מעשיו, הפנמתו את הפסול שבמעשיו, ולאור חלקו הארי של המתלונן באירוע האלים.

ז. בת"פ (שלום ירושלים) 3541/09 **מדינת ישראל נ' עבידאת** (30.5.11), בית המשפט השית על נאשם שהורשע בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות - **מאסר מותנה בן 6 חודשים ועבודות של"צ בהיקף של 400 שעות.**

ח. בת"פ (שלום באר שבע) 1378/09 **מדינת ישראל נ' קריוצקוב** (22.3.11), בית המשפט גוזר על נאשם שהורשע בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות בכך, שפצע את המתלונן בצווארו באמצעות שבר בקבוק וגרם לו לחתך מדמם באורך של 2 ס"מ - **עבודות של"צ בהיקף של 200 שעות, צו פיקוח ופיצוי כספי למתלונן.** בית המשפט מנמק החלטתו בנסיבותיו האישיות של הנאשם המצדיקות הקלה בעונשו.

ה. **4 חריגה** ממתחם ענישה זה לקולא אפשרית בשל שיקולי שיקום, ולחומרא בגנה על שלום הציבור בעתיד. האם בעניינו של הנאשם יש מקום לחריגה מגבולות מתחם הענישה הראוי ?

ה. **5 בעניינו של הנאשם עוד בטרם שקילת שיקולי השיקום, ישנן נסיבות מקלות רבות לעונש כמפורט בס' 40**

יא לחוק, וכפי העולה מתסקירי שרות המבחן ומחוות הדעת הקרימינולוגית ובכלל זה :

הפגיעה של העונש בנאשם; הנזקים שיגרמו לנאשם מביצוע העבירות ומהרשעותו; נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב ומאמציו לחזור למוטב; מאמציו של הנאשם לתיקון תוצאות העבירות; שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק; התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה; נסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירות; עברו הפלילי הנקי; העובדה כי חלפו כארבע שנים מאז ביצוע העבירות במהלכן לא הסתבר הנאשם בפלילים .

52. זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מכך שאת המיוחס לו ביצע הנאשם בהיותו על סף הקטניות, כאשר בעת ביצוע העבירות היה הנאשם בן 20 וחצי. לדידי, הגם שלא מדובר במי שביצע את העבירה המיוחסת לו בהיותו קטין, הרי שמדובר במי שמהותית, יכול בהחלט להימנות עם הקבוצה שיוחדה בפסיקה כקבוצת ה"בגירים הצעירים". אמנם, אין לקבוע כי בגזירת עונשם של הנמנים עם קבוצה זו יש לשקול שיקולים זהים לאלו של קטינים, ואולם על בית המשפט בגזרו את עונשו של "בגיר צעיר" ליחס לגילו משקל משמעותי. במסגרת זו על בית המשפט לשקול בין היתר, את קרבתו לגיל 18 בעת ביצוע העבירה, ואת הקושי הכרוך בנשיאת מאסר הנובע בעיקר מהמאפיינים ההתפתחותיים והקוגניטיביים בגיל זה, ואת השפעתה של הרשעה על שיקומו ומצבו הנפשי - כאשר מחקרים רבים הראו כי הנזק הפסיכולוגי שגורם עונש מאסר על קבוצת ה**בגירים הצעירים** חמור מהשפעתו על בגירים מעל גיל 25, ודומה בהרבה להשפעתו על קטינים (ראו והשוו לעניין זה: ע"פ 4605/13 פלוני נ' מדינת ישראל ו ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל) פורסם במאגרים המשפטיים).

53. המחוקק יצר מבנה מדורג, שבו ככל שגילו של הנאשם צעיר יותר, כך יהווה הדבר שיקול משמעותי יותר להעדפת שיקולי השיקום על פני שיקולי ההרתעה והגמול. דומה, כי שיקולי השיקום מקבלים משנה תוקף, כאשר גילו של הנאשם קרוב לגיל הקטניות ולפניו פרושים כל חייו, עוד בטרם עלה בידו להוכיח פגיעה קונקרטית בעיסוקו ובמשלח ידו בשלב כה מוקדם בחייו, ובטרם הבשיל דיו לגבש את נתיב חייו המקצועיים (ראו והשוו: ע"פ 8480/12 בלצאו נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים)).

הרשעה- הכלל

54. על פי ההלכה הפסוקה (אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין), משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה יעשה רק במקרים חריגים, בהם היחס שבין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אינו סביר.

ברע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, הדגיש בית המשפט העליון כי:

" ככלל, ביטולה של הרשעה במערך הענישה בפלילים הוא עניין חריג שבחריג, המתאפשר בנסיבות מיוחדות... על פי העיקרון המשפטי הרווח, קיומה של אחריות בפלילים לביצוע עבירות על החוק מחייב הרשעה וענישה כחלק מאכיפת הדין, כנגזר ממטרות הענישה, וכנדרש מיישום עקרון השוויון של הכול בפני החוק. בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, עניין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה אך במצבים נדירים שבהם,

באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בבירור האינטרס האחרון".

55. זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת ביטול ההרשעה נקבע כי ביטול ההרשעה מותנה בהצטבר שני גורמים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (לעניין זה ראו: ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל** וע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש** (פורסמו במאגרים המשפטיים)).

בע"פ 2083/96 הנ"ל ציין כבוד השופט לוין כי אי הרשעה תבוא במקום בו בית המשפט ישוכנע כי שיקולי השיקום של הנאשם המסוים שבפניו, גוברים על האינטרס הציבורי הנובע מחומרת העבירה והאפקט הציבורי של ההרשעה.

56. כבוד השופט לוין מונה בפסק הדין את שיקולי השיקום, המנחים בדרך כלל את שרות המבחן להמליץ על עונשים ללא הרשעה ואלה השיקולים:

" (א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; (ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; (ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; (ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; (ה) הנסיבות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; (ו) האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; (ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם הוא נוטל אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; (ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; (ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם. שיקולים אלה, בלי שיהיו ממצים, (ההדגשות אינן במקור - נ.ש.מ) מקובלים עליי, כאחד הגורמים שיש להביאם בחשבון בהחלטה בדבר תוצאות ההרשעה."

57. כעולה מתסקירי שרות המבחן ומחוות הדעת הקרימינולוגית, מדובר בצעיר בעל נסיבות חיים מורכבות, שחרף הקשיים שחוה במהלך חייו, ובכלל זה גדילתו בהעדר דמות אב, השכיל לגייס כוחות ולהשתלב במסגרות שבלמו התדרדרותו, תוך שגילה יכולות ושאיפות רבות לממש הפוטנציאל הגלום בו. הוא השתלב בשנים האחרונות בשוק העבודה, עתיד להינשא בקרוב לבת זוגו, משקיע מאמצים רבים לייצב את חייו, ושואף להתפתח ולהתקדם במסגרות התעסוקתיות והלימודיות.

58. מדו"ח סיכום הטיפול במרכז "אמונה" עלה, כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא בטיפול וניכר כי הפיק ממנו תועלת. בטיפול רכש הנאשם טכניקות וכלים להתמודדות עם כעסים ומצבי לחץ, לעיבוד רגשות האבל על פטירת אביו, להתמודדות עם דפוסי תקשורת במשפחה ובכלל, לזיהוי רגשות וניתוח האירוע נושא האישום. הנאשם הגיע לכל המפגשים הטיפולים בזמן ובקביעות, הבין את הצורך והחשיבות בטיפול, ונפגש עם אחיו מפגש שהיה בבחינת "סגירת מעגל". להערכת המטפלים שיתוף הפעולה של הנאשם בטיפול מעיד על יכולת התבוננות עצמית, למידת לקחים ומוטיבציה לשינוי.

לדידי, התגייסותו של הנאשם באופן מלא להליך הטיפול, לכלים שרכש בטיפול לצורך התמודדות עם כעסים ולבחינת דרכים להתמודדות עם מצבים משברים, עיבוד וניתוח התנהגותו במהלך האירוע נושא האישום, ובכלל זה בחינת

ההשפעה שהייתה להעדרה של דמות אב בחייו על התנהגותו, כמו גם להליך הגישור שנערך עם המתלונן במהלך הטיפול - מהווים פריצת דרך בחייו ועוגן להליך שיקומו.

ראו והשוו לעניין זה הדברים שנאמרו ברע"פ 362/14 **נאשף נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים):

" .. בהקשר זה אני מוצא לנכון להעיר עוד כי שיקולי שיקום הם, אמנם, בעלי מעמד חשוב עת מאזן בית המשפט בין שיקולי הענישה, הגמול וההרתעה, במלאכת גזירת הדין. במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, או מראה נכונות כנה לעשות כן (ההדגשות אינן במקור-נ.ש.מ.) - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול (ראו: דברי חברי, השופט א' שהם, ברע"פ 3711/13 הושיאר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.7.2013)). ואולם, ההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט והיא איננה בגדר חובה, גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין. בית המשפט יטה לבכר את שיקולי שיקומו של הנאשם על פני שיקולים אחרים כאשר הוא משתכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכוי ממשי לשיקומו, וכך הוא "במקום שנראה כעקבי הליך השיקום שבו מצוי המבקש - המערער" (ראו רע"פ 8665/12 ברהנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.5.2013)) - ואילו השמתו של הנידון מאחורי סורג ובריוח עלולה לאיין את ההליך השיקומי, או לפגוע בו באופן ניכר".

59. בבואי לגזור את דינו של הנאשם לא התעלמתי מכך שהעבירות אותן ביצע הנאשם בנסיבותיהן, הינן עבירות חמורות. הנאשם פצע את המתלונן באמצעות סכין מטבח בגבו ובצלעותיו. אין צורך להכביר מילים על הקלות הבלתי נסבלת של הרמת חפץ כלפי הזולת בעניינים של מה בכך, וברי כי מעשי הנאשם היו עלולים להוביל לתוצאות חמורות בהרבה. מדובר בעבירות שיש לשרשן ולהרתיע את העוברים עליהן, ועל בית המשפט מוטל נטל לשגר מסר חד משמעי וברור לציבור, לפיו הבוחרים לפתור מחלוקותיהם בדרכים אלימות יענשו בחומרה.

60. חרף זאת לא ניתן להתעלם מכך שבחינת חומרת מעשה אסור אינה מתמצית בבחינה פורמאלית או טכנית והעונש הקבוע בצד העבירה איננו המבחן היחיד או המכריע, הבחינה הינה בחינה מהותית. בחינת נסיבות ביצוע העבירות במקרה שלפניי מלמדת כי אשמו של הנאשם איננו ברף הגבוה לאור תרומתו הרבה והמכרעת של המתלונן לתחילת האירוע ולהסלמתו.

61. בהקשר זה לא אוכל להתעלם מהתרשמות הקרימינולוגית לפיה, האירועים נושאי האישום התרחשו על רקע שהייתם המשותפת של האחים לבדם בבית ללא מעש ושעמום, כאשר דפוסי התנהגות ילדותיים הובילו את המתלונן להתגרות בנאשם, התגרות שהובילה לריב ולהסלמה, ובסופו של דבר להתנהגות אימפולסיבית, תוקפנית וחסרת שיפוט מצד שניהם, וכי נראה שהתנהגותו של הנאשם באירוע פרצה בכעס ובתוקפנות על רקע משקעי העבר בהיותו האח הצעיר שנהג לספוג את התגרויותיו של המתלונן מבלי להגיב ועל רקע תחושות תסכול, השפלה ואיום שחש מצדו - התנהגות שיש בה לידי קווי דמיון להתנהגות הנובעת מתסמונת "האישה המוכה", המצדיקים אף הם התחשבות במצבו.

62. הפסיקה הכירה זה מכבר כי מבלי לתת חלילה יד לביצוע עבירות הרי, יש שהתעמרות ארוכת שנים בקרובי משפחה תהווה שיקול לקולא, ויש מקום לשקול הקלה בעונשם של נאשמים במקרים בעלי רקע אלים כלפיהם, כשהדבר נובע משיקולי מוסר וצדק. אכן, הפסיקה התייחסה לעבירות המבוצעות על ידי נאשמות כלפי בני זוג המתעמרים בהן

ולעבירות המבוצעות על ידי נאשמים בנים של נשים מוכות כלפי בני זוגן האלימים ואולם, לדידי ניתן ללמוד מכך כי ישנם מקרים, הגם אם יוצאי דופן בנסיבותיהם, בהם התעמרות באחים הנאשמים בביצוע עבירות כלפי אחיהם המתעמרים תהווה אף היא נסיבה לקולא (ראו והשוו לעניין זה: ע"פ 6353/94 **בוחבוט נ' מ"י**, ע"פ 9680/04 **אוחנה נ' מ"י**, ע"פ 9369/07 **מיקל נ' מ"י**, ע"פ 6144/07 **פלזין נ' מ"י** ו ת"פ (מחוזי חיפה) 58953-11-13 **מ"י נ' פלונית**, ובת"פ (מחוזי תל אביב) 416/93 **מדינת ישראל נ' שוקי בסו** (פורסמו במאגרים המשפטיים) :

63. ראו והשווה גם את דעת המיעוט של השופט גולדברג בע"פ 4419/95 **שחר חדד נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים):

" במסגרת שיקולי הגמול לא נפקדים מידת הסבל האישי של העברין והנסיבות שהביא אותו לבצע את העבירה. הפתיחות להבין - בלי להצדיק - מעשים אלה גוברת ככל שגדשה סאת הייסורים."

64. זאת ועוד, לא אוכל להתעלם מכך כי המאשימה החליטה מטעמיה היא שלא להגיש כתב אישום נגד המתלונן, חרף העובדה כי כעולה מכתב האישום, מתסקירי שירות המבחן המפורטים, ומחוות דעת הקרימינולוגית, היה זה המתלונן שתקף לראשונה את הנאשם, נטל סכין ועשה בה שימוש כאשר מעשיו של הנאשם, מבלי להקל ראש בחומרתם, בוצעו על רקע התגרויותיו של המתלונן. בהקשר זה לא יכולתי אף להתעלם מהתרשמות שירות המבחן לפיה, המתלונן הינו אדם תוקפני, בעל מערכת ערכים מעוותת, אשר היווה דמות פוגעת ולא מכבדת כלפי הנאשם במרוצת השנים, תוך שלהערכת השירות בגזירת עונשו של הנאשם יש להעניק משקל אף לחלקו של האח באירוע האלים. זאת ועוד, כעולה מתסקירו העדכני של השירות, המתלונן לקח בפני השירות אחריות מסוימת הקשורה בנסיבות העבירה. כמו כן, לא אוכל להתעלם מהתרשמות הקרימינולוגית לפיה, המתלונן הצטייר בפניה מהשיחות שערכה עמו כבעל קווים מניפולטיביים ותוקפניים באישיותו.

65. לדידי, תוצר לוואי מהפעלת עקרון ההלימה שעוגן בתיקון 113 לחוק העונשין ומעקרון אחדות הענישה מחייב, כי תהיה הלימה בין העמדה שהציגה המאשימה בעניינו של המתלונן לבין העמדה העונשית שהציגה המאשימה בעניינו של הנאשם שבפניי, כנגזרת לחומרת מעשיהם ולעובדה כי מרביתו של כתב האישום מייחס לשניהם עבירות זהות.

ראו והשוו לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 2580/14 ו בע"פ 3539/14 **חסן וסברי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים):

" עקרון אחדות הענישה הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק ולמנוע שרירות בענישה. עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות ובעלי נסיבות אישיות דומות. עקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה. במצב דברים זה מצדד עקרון אחדות הענישה בהטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעייהם של מעשים הנבדלים זה מזה במנינם, חומרתם או בנסיבותיו האישיות של המבצע."

66. אכן, מלאכת הענישה אינה יכולה להידמות לפעולת חישוב אריתמטית ועקרון אחידות הענישה אינו יכול להוביל להעתקה מכאנית ומאולצת של עונשים או של שיקולי ענישה מנאשם אחד למשנהו, אין המדובר בעקרון - על שאין אחריו ולא כלום, אלא בשיקול אחד בלבד במכלול השיקולים הרלבנטיים לענישה. ואולם לטעמי, באיזון הכולל נדמה, כי בחינת ההבחנות שלעיל בין הנאשם למתלונן באספקלריה של עקרון אחידות הענישה מגלה, כי לא קיים יחס מספק של שקילות בעמדתה העונשית של המאשימה ביחס לנאשם שבפני אל מול עמדתה בנוגע למתלונן.

67. נקודת המוצא במקרה זה הינה, כי אין המדובר בעבירה שביצע הנאשם כלפי זר, אלא כלפי אחיו, בשר מבשרו, כאשר הערך המוגן שנפגע כתוצאה ממעשיו הינו בין היתר שמירה על שלמות התא המשפחתי - מכאן נובע, שכיום, ולאחר ששני האחים יישרו את ההדורים ביניהם, האינטרס הציבורי יצא נשכר עת הם ימשיכו לתפקד כחלק אינטגרלי ממנו. ברי, כי לאחר ששני האחים התפייסו ביניהם, כתם של הרשעה שידבק בנאשם לבדו עלול להוות כתריז ביניהם, להסיג לאחר את הליך שיקום מערכת היחסים ביניהם ולגרום לנתק וקרע, ואף להשליך על מעגלים נוספים בתא המשפחתי ולגרום לקרעים נוספים - שספק אם ניתן יהא לאחותם בעתיד.

68. בהקשר זה מצאתי לבכר את הערכת הקרימינולוגית שהייתה מקובלת על השירות בתסקירו העדכני, לפיה, אין כל תועלת בהשתתפות עונש של עבודות שירות על הנאשם, שכן הדבר עלול להעצים אצלו את רגשות אי הצדק ולהסיג לאחר את הליך השיקום והפיוס עם המתלונן.

69. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקירי שירות המבחן ובחוות הדעת הקרימינולוגית אשר הוגשו בעניינו של הנאשם, שוכנעתי לא בלי התלבטות, כי מקרה זה נמנה בגדר אותם מקרים חריגים עליהם מדברת הלכת כתב כמצדיקים סטייה מן הכלל לפיו נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו לאור שיקולי שיקום.

70. לצד האינטרס הציבורי הדורש ענישה מוחשית ומרתיעה בעבירות אותן עבר הנאשם יש לזכור ולהזכיר כי הענישה גם לאחר תיקון 113 היא לעולם אינדידואלית:

ראו לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל** וברע"פ 3173/09 **פראאגין נ' מדינת ישראל** (פורסמו במאגרים המשפטיים):

" זאת תורת הגישה האינדידואלית בתורת הענישה המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו של הענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים "להקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך ישמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שידע להבחין בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים" .

71. עריכת האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה, הגנה על בטחון הציבור וההכרח להילחם בתופעת האלימות הנעשית באמצעות שימוש בנשק קר לבין האינטרס הציבורי והאישי בשיקומו של הנאשם איננה מלאכה קלה כלל ועיקר. יחד עם זאת, בנסיבות הייחודיות של המקרה המונח לפניי, לתרומתו המרכזית של המתלונן להתרחשות האירוע האלים ולהסלמתו, לעובדה כי הנאשם היה בעצמו קורבן להתקפותיו של המתלונן, לעובדה כי המאשימה מצאה לנכון שלא

להעמיד את המתלונן לדין, לאור פוטנציאל השיקום המשמעותי של הנאשם, למאפייניו כ "בגיר צעיר", ליישור ההדורים עם המתלונן, לחלוף הזמן מאז בוצעו העבירות, ולהירתמותו של הנאשם חרף הקשיים, להליך טיפולי במסגרת מרכז "אמונה" ולהתרשמות הקרימינולוגית ושירות המבחן בתסקירו האחרון לפיה, הרשעתו בדין עלולה לגרום לרגרסיה בהליך שיקומו ובהליך איחוי השבר עם המתלונן - אני סבורה כי יש מקום בזו הפעם לתת לנאשם הזדמנות אמתית לחזור למוטב ולערוך שינוי בחייו לעבר שיקומו, כאשר ההכוונה הטיפולית שזכה לה והכלים והמימונויות שרכש במסגרת הטיפול יסייעו בעדו להתמודדות עם מצבים בהם היא חווה קושי ותסכול - ולהסתפק בקביעה כי הנאשם ביצע את המיוחס לו בכתב האישום ולהימנע מהרשעתו בדין.

72. יתרה מכך, מצאתי כי בטעמה של הקרימינולוגית להימנעות מהרשעה שעניינו, החשש כי הרשעה תפגע פגיעה עתידית במשלח ידו ובלימודיו של הנאשם ולחשש שהביע שירות המבחן בתסקירו העדכני לפיו, הרשעה תחבל בסיכויו של הנאשם להשתלב במעגל העבודה - יש ממש. ברי כי הרשעה עלולה לפגוע בנאשם שהינו צעיר בימים כשלפניו פרושים כל חייו וזאת חרף העובדה כי טרם עלה בידו להוכיח פגיעה קונקרטית במשלח ידו בשלב כה מוקדם בחייו ובטרם הבשיל לגבש את נתיב חייו המקצועיים.

ה. העונש המתאים לנאשם:

73. אמנם, מצאתי להעניק משקל לאמור בתסקירי שירות המבחן בדבר ביטול ההרשעה אך לא מצאתי לאמץ את המלצתו בדבר העונש. לא למותר לציין כי המלצת שירות המבחן כשמה היא, המלצה שאיננה מחייבת את בית המשפט אשר אמון על בחינת אינטרסים רחבים מאלה שבוחן שירות המבחן עת מגבש הוא את המלצתו, ולבית המשפט נתונה האפשרות שלא לקבל את ההמלצה במקרה המתאים.

74. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם ובהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק, מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום ולהתחשב בהודאת הנאשם, הודאה שיש בה משום קבלת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי יקר; בעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי; בעובדה שהנאשם יישר ההדורים עם המתלונן; במאמציו של הנאשם לחזור למוטב; בנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן ובחוות דעת הקרימינולוגית; בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות; בגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות; בנסיבותיו החריגות של המקרה מהן עולה כי למתלונן הייתה תרומה משמעותית בתחילת האירוע ובהסלמתו וכי הנאשם היה בעצמו קורבן לתקיפה מצד המתלונן; בפגיעה של העונש וההרשעה בנאשם ובמשפחתו;

כן נתתי דעתי לשיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

בהתחשב בכל אלה אני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם מכוח סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] , התשמ"ב - 1982, ודנה את הנאשם לעונשים הבאים :

א. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור עבירה בה הודה לתקופה של שנה מהיום. אם

עמוד 19

לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם ל 10 ימים.

ב. הנאשם ישלם פיצוי בסך של 500 ₪ למתלונן-ע.ת/1

מצורף בזאת טופס פרטי ניזוק.

הפיצוי ישולם תוך 30 יום.

כל תשלום בתיק ייזקף תחילה לטובת הפיצוי.

ג. ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 300 שעות.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע עבודות השל"צ ומשמעות היעדר שיתוף הפעולה.

העבודות תבוצענה במתנ"ס "תקוותנו" באשדוד בתפקיד של סיוע כללי ועבודות אחזקה.

ד. מטילה על הנאשם צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.

העתק מגזר הדין בדחיפות לשירות המבחן.

טרם חתימת גזר הדין מצאתי להודות למנהלת נפת אשדוד בשירות המבחן על נכונותה חרף העמדות העקביות שהובעו על ידי שירות המבחן ב - 6 תסקירים, לבחון בשנית את שאלת ביטול הרשעתו של הנאשם לאור חוות דעתה מאירת העיניים של הקרימינולוגית מטעם ההגנה, ועל נכונותה לשנות את העמדה ולהמליץ בפני בית המשפט על הימנעות מהרשעה, המלצה ההולמת את נסיבותיו יוצאות הדופן של המקרה. נכונותה זו, מבססת ומחזקת את מעמדו הרם של שירות המבחן, כגוף מקצועי המוכן לקבל לחיקו בלב פתוח ובנפש חפצה נתונים חדשים אודות נאשמים, או לשקול זווית ראייה שונה אודות נתונים קיימים, ולשנות מעמדותיו הראשוניות - והראויה לכל שבח.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

**ניתנה והודעה היום י' אייר תשע"ה,
29/04/2015 במעמד הנוכחים.
נגה שמואלי-מאיר , שופטת**